

Sygn. akt

III AUa 239/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 lipca 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **8 lipca 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o wysokość renty inwalidy wojskowego

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **7 października 2014 r.** sygn. akt **IV U 1553/14**

oddala apelację

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 lipca 2015 r.

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy M. M. przeliczenia pobieranego świadczenia rentowego, dochodzonego wnioskiem z dnia

3 kwietnia 2014r. Powołując ogólnie w podstawie prawnej decyzji zarówno przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) jak i ustawy z dnia

29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 101,poz.648 ze zm.) organ rentowy stwierdził, że brak jest podstaw do dochodzonego przez wnioskodawcę zwiększenia wysokości pobieranej renty inwalidzkiej wojskowej bez związku ze służbą wojskową, ponieważ świadczenie to jest waloryzowane zgodnie z ustawowymi waloryzacjami, a w/w ustawa o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin nie przewiduje dodatkowych przeliczeń tego świadczenia.

Wnioskodawca M. M. odwołał się od w/w decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie. W odwołaniu z dnia 11 czerwca 2014 r. ,domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie jego prawa do wyższego – bliżej nieokreślonego co do swej wysokości – świadczenia rentowego , wnioskodawca zarzucił ogólnie , że pobierana renta jest za niska ponieważ jego inwalidztwo powstało w czasie pełnienia służby wojskowej. Niezależnie od tego odwołujący podnosił ,że przy ustalaniu wysokości renty organ rentowy bezzasadnie odmówił doliczenia „ połowy renty z rolnictwa „ w sytuacji opłacania przez niego składek na ubezpieczenie rolnicze w okresie od 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1985r. Już na rozprawie w dniu 7 października 2014r. odwołujący– działając za pośrednictwem pełnomocnika, żony K. M. – wniósł o ewentualne ustalenie jego prawa do renty wojskowej w związku ze służbą wojskową bez bliższego uzasadnienia tak określonego roszczenia.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 11 lipca 2014 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądań wnioskodawcy z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych , podkreślając , że brak związku inwalidztwa odwołującego ze służbą wojskową przesądzony został stosownym orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej jak również następczymi ostatecznymi decyzjami ZUS . Ponadto pozwany organ rentowy zauważał ,że przepisy ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 101,poz.648 ze zm.) nie przewidują zwiększenia tych świadczeń z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników , a z kolei fakt ustalenia prawa wnioskodawcy do renty inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową – w świetle brzmienia art. 54 w/w ustawy- wyklucza też zbieg tego świadczenia z rentą rolniczą .

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy M. M., wyrokiem

z dnia 7 października 2014r. (sygn. akt IV U 1553/14) oddalił odwołanie. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy w Rzeszowie ustalił , że wnioskodawca M. M. ur. (...) na mocy decyzji ZUS z dnia 28 lipca 1992 r. nabył prawo do renty inwalidy wojskowego drugiej grupy inwalidzkiej bez związku ze służbą wojskową. W związku z tym wysokość renty ustalono na 80 % podstawy wymiaru. Prawdopodobnie powyższej decyzji potwierdził zaś Sąd Wojewódzki w Rzeszowie, który wyrokiem z dnia 20 listopada 1992 r. (sygn. akt V U 2745/92) oddalił odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji. Również rewizja M. M. od tego wyroku okazała się bezskuteczna wobec jej oddalenia wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 28 stycznia 1993 r. (sygn. akt III AUr 10/93) . Upřednio odwołujący pobierał zaś –niższą w swej wysokości – rentę II grupy inwalidów z tytułu działalności twórczej ,powiększonej następnie o połowę renty inwalidzkiej z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego (od 1 stycznia 1974r. do 1 marca 1992r.- w tym w/w zwiększenie od 1 lipca 1985r.) . Decyzją z dnia 25 grudnia 1992 r. pozwany organ rentowy dokonał waloryzacji renty wojskowej wnioskodawcy ,która to decyzja również została przez niego zaskarżona do sądu

z żądaniem wypłacenia w zbiegu także świadczenia rolnego . Wyrokiem z dnia

18 maja 1993r. (sygn. akt V U 745/93) Sąd Wojewódzki w Rzeszowie oddalił odwołanie wnioskodawcy. Począwszy od dnia 1 sierpnia 1998 r. wnioskodawca uprawniony jest dodatkowo do stałego dodatku pielęgnacyjnego , który pobiera nieprzerwanie do chwili obecnej. W dniu 3 kwietnia 2014 r. M. M. złożył

w pozwanym organie rentowym „ prośbę o przeliczenie wnikliwej renty” , gdyż –jak to ujął –„od wielu lat była nie przeliczana, a wojskowych ustaw bardzo wiele było”

z końcowym przypuszczeniem ,że „ być może jest z tego powodu pokrzywdzony”. Powyższe wystąpienie skutkowało zaś wydaniem przez pozwany organ rentowy – zaskarżonej w niniejszym postępowaniu – decyzji odmownej z dnia 30 kwietnia 2014r. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Rzeszowie uznał żądanie odwołania za bezzasadne ,a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu. Podkreślając bowiem ,że kwestia braku związku inwalidztwa wnioskodawcy ze służbą wojskową przesądzona została jeszcze w pierwszej decyzji z dnia 3 grudnia 1956 r.(wydanej na tle poprzednio obowiązującego stanu prawnego) , a także w kolejnych decyzjach ZUS, w tym tych zaaprobowanych w postępowaniach sądowych , gdzie wnioskodawca powyższego ustalenia nigdy nie kwestionował , Sąd I instancji równocześnie stwierdzał ,że w aktualnym postępowaniu odwołujący nie wskazał też na żadne nowe okoliczności czy dowody w rozumieniu art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ,które mogłyby skutkować weryfikacją tego ustalenia . Tym samym wysokość renty wojskowej wnioskodawcy ustalona na poziomie 80 % podstawy wymiaru jest w pełni prawidłowa , a świadczenie to podlega stosownym waloryzacjaom wg. reguł z systemu powszechnego , co przewiduje art. 11 ust.3 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 101,poz.648 ze zm.) .Wskazując z kolei na treść art. 54 ust. 3 w/w ustawy , Sąd Okręgowy stwierdził ,że z uwagi na podniesiony wyżej brak związku inwalidztwa wnioskodawcy ze służbą wojskową nie może się on ubiegać o stosowne zwiększenie renty częścią świadczenia rolnego , co zresztą przesądzone zostało powołanym wyżej prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie z dnia 18 maja 1993r. w sprawie o sygn. akt V U 745/93. W podstawie prawnej wyroku , oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego powołany został art. 477¹⁴ §1 k.p.c..

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 7 października 2014r. zaskarżony został przez wnioskodawcę M. M.. W apelacji z dnia 12 listopada 2014r. skarżący zarzucił ,że „ wyrok Sądu I instancji jest bezpodstawny ponieważ poszedł do wojska w 100% zdrowy a opuścił wojsko jako inwalida „, co jego zdaniem miało skutecznie przesądzać już o tym ,iż przysługuje mu prawo do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową. Przyznając, że od zwolnienia ze służby wojskowej minęło już kilkadziesiąt lat i ,że w międzyczasie wydanych zostało wiele ostatecznych decyzji ZUS odnoszących się do jego renty inwalidzkiej jako pozostającej bez związku ze służbą wojskową ,skarżący- usprawiedliwiając ten stan rzeczy swoją niewiedzą prawną i nieporadnością - domagał się ostatecznie ponownego rozpoznania jego uprawnienia rentowego w oparciu o bliżej nie zdefiniowane dowody medyczne , o które miałby się zwrócić Sąd Apelacyjny do- bliżej nie określonych też przez skrzącego- służb wojskowych.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawcyjako bezpodstawnej (oświadczenie pełnomocnika ZUS złożone na rozprawie apelacyjnej).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację M. M. zważył co następuje;

Apelacja jest oczywiście bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Wbrew bowiem zarzutom zaskarżenia wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 7 października 2014r. jak też poprzedzająca go decyzja ZUS z dnia 30 kwietnia 2014r. są trafne i odpowiadają prawu.

I tak już na wstępie – uzupełniając w niezbędnym zakresie zarówno ustalenia faktyczne jak i ocenę prawną sprawy Sądu I instancji- podkreślić należy ,że zarówno przepisy dekretu z dnia 14 sierpnia 1954r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 23,poz.98 ze zm.) - na podstawie których odwołujący nabył po raz pierwszy prawo do renty inwalidy wojskowego (decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w R. z dnia 3 grudnia 1956r. ustalająca prawo do tego świadczenia począwszy od dnia 28 sierpnia 1956r. tj. od dnia zwolnienia wnioskodawcy z wojska- akta ZUS) jak i przepisy późniejszej ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2015r.,poz.840) , na podstawie których ustalono prawo M. M. do tego rodzaju świadczenia od dnia 1 marca 1992r. , po przerwie trwającej od 1 stycznia 1974r. (w

której wypłacana była renta z tytułu działalności twórczej powiększona następnie o połowę renty inwalidzkiej z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego) przewidywały rentę inwalidy wojskowego w związku i bez związku ze służbą wojskową (odpowiednio art.15 i art.17 ust.1 i 2 w/w dekretu oraz art.31 w/w ustawy). Jednocześnie oba te akty prawne wskazywały na wojskowe komisje lekarskie jako jednie właściwe do przesądzenia o związku niezdolności do pracy ze służbą wojskową (odpowiednio art.17 ust.4 dekretu i art. 57 ustawy). Takie też orzeczenie wydane zostało w sprawie wnioskodawcy przez Wojskową Komisję Lekarską w dniu 21 czerwca 1956r. (orzeczenie Nr 39/2/56 - akta ZUS) , a stwierdzono w nim ,że rozpoznana u M. M. schizofrenia -stanowiąca o jego całkowitej niezdolności do służby wojskowej -pozostaje bez związku z tą służbą. Powyższe orzeczenie legło zaś u postaw późniejszych orzeczeń Komisji Lekarskich do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia (które były nim związane) , skutkując w efekcie ustaleniem prawa wnioskodawcy do renty inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową (co przełożyło się na ograniczoną do 80 % podstawy wymiaru wysokość renty i brak możliwości jej zwiększenia o część renty rolniczej – co trafnie uzasadnił Sąd I instancji) .Wydane zaś w tym przedmiocie decyzje właściwych organów (początkowo Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w R. ,a następnie ZUS) nie były w tym zakresie przez M. M. kwestionowane przez kilkadziesiąt lat , praktycznie aż do dnia 7 października 2014r. , kiedy to w aktualnym postępowaniu sądowym, działający w jego imieniu pełnomocnik –jako ewentualne w zakresie ogólnego żądania zwiększenia wysokości renty-zgłosił roszczenie ustalenia prawa wnioskodawcy do renty inwalidy wojskowego w związku z służbą wojskową , nie wskazując przy tym na żadne nowe okoliczności czy dowody. W tym stanie rzeczy- jak trafnie uznał Sąd Okręgowy w Rzeszowie- nie było podstaw do dokonywania ponownej oceny uprawnień odwołującego do renty inwalidy wojskowego w związku z służbą wojskową jako ,że nie wystąpiły przewidziane ku temu , a określone w art.114 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 748) tu w zw. z art.64 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2015r.,poz.840) przesłanki . Dodać przy tym należy ,iż wystąpić by one musiały jeszcze przed wydaniem przez ZUS zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji jako ,że kontrola sądowa w tego rodzaju sprawach ogranicza się do stanu rzeczy istniejącego wyłącznie w dacie wydania tejże decyzji (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego dnia 6 lutego 2013r. I UK 485/12 LEX nr 1360193) .Co więcej z uwagi na specyfikę spornego świadczenia rentowego – opisany wyżej tryb ustalania związku niezdolności do pracy ze służbą wojskową- powoływane nowości skutkować by i tak uprzednio musiały uzyskaniem przez wnioskodawcę innego w swej treści od Wojskowej Komisji Lekarskiej z dnia 21 czerwca 1956r. orzeczenia. Tymczasem w/w orzeczenie zachowuje wciąż swą aktualność , a sam wnioskodawca we wniosku o przeliczenie renty (skutkującym wydaniem zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 30 kwietnia 2014r.) nie naprowadzał na jakiegokolwiek okoliczności mogące skutkować wznowieniem w omawianym trybie postępowania przed organem rentowym . Powyższe stanowi więc równocześnie o bezzasadności żądania skarżącego dokonywania oceny jego uprawnień do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową przez Sąd Apelacyjny , dopiero na tym etapie postępowania odwoławczego (inna rzecz , że nawet teraz odwołujący nie wskazuje na żadne nowe okoliczności czy dowody mogące podważyć treść w/w orzeczenia Wojskowej Komisji Lekarskiej z dnia 21 czerwca 1956r.) . W tym stanie rzeczy i z naprowadzonych wyżej względów , na podstawie art.385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Zarządzenie;

- 1/ (...)K. M.,
- 2/ (...)